

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Elia kasdien išskyrus nedidelius.
PRENUMERACIJOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Prenumerata mokama išskaita. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
jei nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisiųsti ir
seną adresą. Pirmąjį geriausia siu-
sti išperkant kraują ar ekspres-
"Money Order" arba įdėdant pinigų
ir registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Lenkai ir Ukraina.

Užvakarykštes telegramas pranešė, kad Sv. Tėvas nori su-
taikinti lenkus su ukrainais. Tat
begalo sunkus uždavinys. Visame
kas paliečia popiežių tarpautines
telegramas būna trumpas ir dažnai
klaidingas. Tai-gi ir minėtoji telegrama
buvo trumpa tuomi, kad nepasakė
koki nesutikimai tarp dviejų tautų
padooti popiežiaus nusprendimui.
Ta telegrama taip-gi ir klaidinga,
nes ji Bilewskis vadina Poznaniaus
arkivyskupą ir Poznaniaus vyskupu.
Dabar Poznaniaus vyskupas yra
Dablor. Juozapas Bilewskis, buvęs
Lvovo universiteto profesorius, yra
Lvovo arkivyskupas lotyniškų apeigų.
Grafas Andrius Szepietki yra taip-gi
Lvovo arkivyskupas, bet rusiškai-gre-
giškų apeigų. Bilewskis yra lenkas pa-
trijotas. Szepietki yra ukrainas pa-
trijotas.

Sv. Tėvas matomai sustatė komitėtą
ir trijų angštų asmenų — lenkų atstovą
Bilewskio, ukrainų atstovą Szepietki-
o, ir neintereso popiežiaus delegato
Ratti. Tas trijų asmenų grupės uždavi-
nis nebus galutinai išspręstas, bet
galutinai ji ištirti ir visą su-
rinktą bei apdirbtą medžiagą pristatyti
Ryman. Nors telegramas to nemini,
teciaus ta galima įspėti iš buvusio Ba-
znicos istorijoje atsitikimų ir viešpa-
taujančių joje įpročių.

Kadangi yra skirti du Lvovo arkivys-
kupai, tai galima spėti, kad jų uždavi-
nis yra išspręstas lenkų ir ukrainų ne-
sutikimus, kurie paliečia Lvovo mie-
stą. Lenkai ir ukrainai, lenkai buvo
pakėlę ginklus ir ukrainai buvo
pakėlę ginklus dėl to miesto. Talkini-
kai pasakė abejojams, kad ribų klau-
simus nevalia išspręsti karais. Tur-
but dėlto Sv. Tėvas tapo teisė-
sėju tarp lenkų ir ukrainų.

Kaip su ukrainais lenkai pykstasi dėl Lvovo, taip su lie-
tuviais dėl Vilniaus. Jei įveik-
tume bolševikus išvyti iš jo, lenkai
pasinaudos savo stipriomis įtekėmis
Ryme ir pa-

siulus mums atiduoti Vilniaus
klaimą Sv. Tėvai išrišti. Jie
tikėsis laimėti, nes popiežius
niekuomet neturėjo savo atsto-
vo Vilniuje ir jo nežino, nes
lietuviai neturi savo atstovo
Ryme ir nesirūpina per prie-
laikus Sv. Tėvui asmenis pri-
statyti jam žinių, galinčių būti
naudingomis Lietuvai. Dar
yra ir trečia priežastis len-
kams pasitikėti laimėjimo: da-
bartinė lietuvių užrubežinių
dalykų ministerija, nors leng-
viausiai galėtų įsteigti savo
ambasadą pas popiežių, nesirū-
pina tuomi.

Amerikos visuomenė galėtų
užkinti tą spragą ir prašalinti
tą pavojų.

Bolševikizmas Ame- rikoje.

Anglijos karės laivai ne-
ma pilotų leidami į svetimą
uostą; Anglijos diplomatai
nėra netikėti daigtų. Tečiaus
bolševikizmo išdysimas ir įsi-
galėjimas Rusijoje buvo netikė-
tas ir Anglijos diplomatams.
Paprastų žmonių pasaulis sta-
čiai nustebė tuomi.

Spartakų pasirodymas Vo-
kietijoje, industrialistų teis-
mas Amerikoje pastatė klau-
simą kaip plačiai eis bolševi-
kizmas ir ar nėra pavojaus
Savienytoms Valstijoms susi-
laikyti tų pačių pyragų, kuriais
dabar bolševikai vaišina Ru-
siją.

Šių dienų vidujinis ir aug-
tesnysis mokslas duoda žmo-
gii gana daug kvarmų. Pasi-
taikius neiktėta atsiti-
mū šių dienų šviesolis per-
vercia savo atmintį sukras-
tas kvarmas, pasirenka vieną
iš jų, ir ją suklema netikėtai
atsitikimą ir gyvena sau ra-
niai toliau, mintydamas, kad
viskas aišku.

Taip pasidarė iš bolševi-
kams Europą supurčius. A-
merikos inteligentai iš istori-
jos rankvedžių atsiminė, kad
priešingus kultūrai minčių su-
judimus padaro badas ir tam-
sybė. Abiejų Rusijoje buvo
užtektinai, dėlto atsirado bol-
ševikizmas. Nei bado, nei tam-
sybės nėra Amerikoje; dėlto
čia bolševikai neviešpataus.

Tečiaus reikia atsiminti,
kad ne vien badas daro bol-
ševikus. Nei Trockis, nei Le-
ninas ne iš bado bolševikais
tapo. Apie tamsybę ir bolše-
vikus taip-gi nereik perdaug
kalbėti. Be labai žymaus in-
teligentų skaičiaus bolševiki-
zmas nebūtų galėjęs išbūti
daugiau metų ir dar suorga-
nizuoti armiją, užpuolančią
kaimynų tautas. Bolševikams
inteligentių sudarė klaidinga
universitetų pakraiva, atidali-
nami dora nuo mokslo. Šitos
klaidos Amerikoje yra tiek
pat daug kaip ir Rusijoje.

Kita bolševikų dalis yra į-
tūžusios ant turtuolių ir ap-
viestųjų minios. Tos susidaro
ne vieni iš badojančių. 1916
m. pavasaryje nemaža buvo
darbininkų šeima, kurios
uždirdavo po tukstantį rub-
lių į mėnesį. Paprasčiausias
padidinis darbininkas, meko
nemokantis ir jokių įrankių
neturintis indavo nemažiau
5 rublių į dieną. Ir tie beveik
visi tapo bolševikais. Mat
bolševikijos inteligentai pasi-
kė jiems, kad darbininkai gali
dar daugiau pasipelnęti na-
mų ir bankų indėliais. Rusijos
darbininkų visuomenėje sąžinė
buvo neperaugščičiausia, dėlto
ji nesudarė kintis bolševiki-
jai. Rusijos fabrikantai ir
valdininkai buvo pridūrę tiek
neteisybių ir skriaudų, kad
jų perpilnai ištėjo nuraminti

Prie Lietuvos Atgimimo Istorijos.

Rašydamas a. a. kun. A. Sta-
niukyno gyvenimą, išsita-
riau, kad nabašnikas įkurė
Seinų seminarijoje lietuvišką
klerikų knygyną.

Dabar iš liudininkų teko pa-
tirti, kad tas knygynas įsi-
kurė pirmą negu kun. Staniuk-
nas įstojo seminarijon.

Knygną sudarė lietuvių
klerikų draugija. Jos įkurto-
jai buvo: Jonas Strimavičius,
S. Pautienis, Varnagiris, A.
Banaitis ir J. Stankevičius.
Tat įvyko rudenį 1886 metų
Tos draugijos pirmininku
klerikai išrinko seminarijos
vice-regensą, kanauninką Eli-
zejų Strimavičių, nors tas
nedalyvavo surinkime ir nebu-
vo prie draugijos įkurimo. Į-
kurtojai išrinko vice-pirminin-
ką, ketvirtą kurso kleriką, Jo-
ną Strimavičių, ir tam pavedė,
kad kvieštų profesorius pirmi-
ninkauti.

Jonas Strimavičius, klieri-
kas, nuėjo pas kun. Elizejų
Strimavičių, profesorių, vice-
regensą ir kanauninką, pra-
nešti draugų sumanytą. Ei-
damas su juomi klerikas nesit-
kėjo rasią, kad profesorius
taip mylėtų Lietuvą, taip su-
prastų mūs kalbos grynumo
reikalą. Kalbėdamas apie
tuos daigtus vice-regensas nu-
metė šalin visą oficiališkumą
ir gyvė gražiasis klerikų ki-
stangas. Jis matė, kad jie nori
pataisyti senesnės kartos
klaidą.

Uždamas oficialę pilną
atsakomybę vietą general-
gubernatoriaus F. Gurko ir
Caro Aleksandro III laikais
kun. E. Strimavičius turėjo
būti atsargus. Jam išrodė, kad
klerikai patys gali sau vieni
vykinti gražų tikslą.

Tada klerikų atstovas pa-
vartojo visą savo iškalbą. Jis
pats, draugų renkamas pirmi-
ninku, buvo jiems padavęs
mintį, kad profesorius paves-
ti tą vietą. Klerikas suprato
didelio prityrimo ir mokslo
naudą taip svarbiuose daly-
kuose, tai-gi galį gale pri-
kalbino kanauninką tapti slap-
tos klerikų draugijos pirmi-
ninku. Tos draugijos tikslas
buvo mokintis naikinamos lie-
tuvų kalbos, išgyti smarkiai
draudžiamą lietuvišką knygą.

Toje draugijoje viename
posme nebuvo lygybės, butent
mokėsiuose. Draugijos nariai
klerikai dėjo po 15 kapeikų
kas mėnesį, o kunigas pirmi-
ninkas po 3 rublius. Visa kny-

sąžinė sukilusiems prieš juos
beturėjams.

Amerikos darbavijų sąžinė
taip pat neskaicičiausia. Agi-
tatoriai ras užtektinai me-
džiagos, norėdami darbinin-
kus suerzinti. Kapitalistų lai-
kėjai tiek rašė apie doros
idealus, kol vyrai keliavo į Eu-
ropą lieti kraują, o dabar tie
patys dienraščiai parodo šlyk-
ščiai nuogą ir purviną egoiz-
mą, kada reikia pasaulį tvar-
kyti. Bolševikų inteligentija
sunaudos tą visą.

Tai-gi yra sąlygų patogių
bolševikams ir Sv. Valstijoje.
Norint jų išvengti, reikia
pirmiausiai liautis spaudoje
vedus kapitalistų luomo poli-
tiką tarptautiniuose dalykuose,
toliaus, reikia vengti viso-
kii skriaudų dirbtuvėse; pas-
kui, reikia visuomenėje be lu-
mų skirtumo stiprinti sąžinės
jiegą.

Jei to viso nebus, galim su-
silaukti chamo galybės ir
pas mus.

RELIGIJŲ PRADŽIA IR IVAIRYBĖ.

(Žiurėk "Draugo" num. 19).

Tylor'o nuomonė.

Anglų mokslininkas E. B. Tylor visas religijas bando iš-
vesti iš animizmo. Minėtasis
rašytojas sako, kad vaikai
mėgsta ir su negyvais daigtais
apseiti, kaip su gyvais: susi-
mušę galvą į stalo koją plaka
tą stalą lyg gyvą kaltininką.

Taip, sako, ir pirmieji žmonės
buvę lyg vaikai, neatskirdavę
gyvų nuo negyvų daigtų ir
mintydavę, kad visame yra
dušia. Apie žmogaus dušią jie
taip-gi turėdavę neaiškų su-
pratimą iš miego ir sapnų.
Jiems rodydavęsi, kad žmogui
miegant jo dušia išeina iš ku-
no. Miegančio sapnas pirmu-
niems žmonėms rodėsi kaip
regėjimas išėjusios ir klai-
džiojančios jo dušios. Atsirad-
us tokiu būdu dušios idėja, iš
to atsirado drasių idėja, iš to die-
vų ir Dievo.

Tečiaus Tylor'o nuomonė y-
ra klaidinga pirmiausiai, tu-
m, kad tvirtina, buk pirmieji
žmonės neatskirę gyvo nuo ne-
gyvo daigto. Tą skirtumą žino
visi žmonės ir net gyvuliai ji
gerai atjaucia. Ir vaikai, kad
stalą plaka, tai nedėlo kad tik-
kėtų į jo gyvybę, bet kad nuk-
lės arba tėvai praveda taką
tam mušimui, norėdami vaiko
atydą nukreipti nuo jo skaudė-
jimo ir tuomi sutrukdinti verk-
smą. Antra, Tylor'o spėjimas
tyra tik iš jo paties galvos iš
vestas, o nei kokiais faktais
neprirodytas. Tą pačią silp-
nybę turi ir kitos nuomonės
šioje rūšyje.

H. Spencerio nuomonė.

Kitas anglų mokslininkas,
butent, H. Spencer spėja, kad
žmonės pradžioje garbinę
numirusius gimines, kad
paskui įtikėjo, jog jų dušios
gyvos. Pirmiausiai žmonės
mirusiems duodavo valgio ir
ginklų, dėlto tų daigtų randa-
me kapuose šale numirelių.
Či tas dovanas gyvieji tikėjo-
si iš numirusių apgynimo ir
pagelbos. Ilgainiui atsirado
nuomonė apie dvasias niekuo-
met nebuvasias kumose.
Toms dvasioms priskirta vie-
noms daigiau, kitoms mažiau
galybės. Iš to susidarė daugy-
bė nelygų dievų. Mažoms žmo-
nių saujalėms susidėdant į di-
desnes viešpatijas, dėjos į
kruvą ir jų dievai. Kaip vieš-
patijoje vieni valdininkai tu-
rojo būti augstesni už kitus, o
viršuje buvo vienas vadas, taip
žmonės sutvarkė ir dievus į
žemesnius ir augstesnius, o
vienam pavedė valdyti visus.

Ir Spencerio nuomonė yra
tikrai iš paties mokslininko
galvos išimta. Nėra nei ma-
žiausių prirodymų, kad taip
buvo, kap jis sako. Ir jis pats
tesako, kad taip galėjo būti.
Mes jau matome ne vieną
nuomonę, kuri taip pat "galė-
jo būti." Ir mes galėtume su-
mintyti dar kitokios rūšies
"galėjimų būti," bet mokslui
to neužtenka: jam reikia žino-
ti kaip buvo. To Spenceris ne-
pasako.

(Daugiau bus)

RED. ATSAKYMAI.

P. P. Gustaitis. Tamistos pri-
siųstą žinutę smaudojame. Tik
negalėjome jos padėti išsiai, nes
joje buvo minėtas po kelis kartus
vardas ir pavardė asmens, nesa-
čio vienu veikėju. Jo apskelbi-
mas galėtų pridurti nereikalingų
nemalonių. Už žinią esame dė-
kingi ir meldžiame prisijut dau-
giau.

(Daugiau bus)

KUN. P. KAENDERS.

DESENZANO MERGELE

Trijų veiksmų drama.

Vartė

KUN. V. KULIKAUSKAS.

ASMENYS.

1. Angelė Merici, Desenzano Mergele.
2. Ponia Biancozi, jos teta.
3. Rita, ponios Biancozi tarnaitė.
4. Ponia Bozati, turtuolė.
5. Loretta, jos tarnaitė.
6. Irenė,
7. Lucija,
8. Elena,
9. Kamila, susenusi mergina.
10. Magrieta,
11. Mercedes,
12. Gracija,
13. Cecilija,
14. Morta,
15. Agnietė,
16. Marė,
17. Kunigaikštienė Lukrecija, (Aršulietė vienuolė).
18. Keli aniolai.
19. Velnias, priėmęs aniolo paveikslą

APSIREIŠKIMAI.

1. Aniolas. 2. Sv. Marija Pana. 3. Sv. Uršulė. Typai itališki,
parėdai iš penkiolikto amžiaus. (Galima mainyti).

VEIKSMAS I.

Scena I.

Pavėsis ant krantų ežero Garda, Italijoje. Trys akmenys,
arba medžio kelmai sudaro sėdynes.

RITA. (Ieina, nešdama didelę pintinę). Mano ponia Biancozi
pasituntė mane kogrėičiausia atnešti į šią giraitę šią pin-
tinę ir pasveikinti jos vardu tas mergaitės, kurias čia ra-
siu. Bet, kur jos yra, tos mergaitės? Kaip tik užmatau,
čia nieko nėra, o aš tikrai žinau, kad vieta ta pati. Ką
gi daryti? Argi vėl aš vilksiu tą sunkią pintinę atgal?
Na jau ne. Bet kas čia joje turėtų būti, kad tokia sun-
ki? Insiu ir pažūrėsiu. (Žiūrėdama, kas yra pintinėje).
LORETA. (Ieina iš antros pusės, nešdama didelę pintinę.
Štuostosi veidą). Ačiū Dievui! nors sykį jau vietoje. Tas
takas, tai jau visiškai ne takas! Eini, eini ir vis aplin-
kui, aplinkui ir aplinkui. Išėjau iš namų,ėjau,ėjau ir
žiuriu, vėl aš pas namus. Bet tik atėjau. (Mato Ritą).
Gerai. Aš pasigarsinsiu! Kas esi Tamista ir ką čia
darai?

RITA. O kas Tamistėlei rūpi? — Bet aš pasisakysiu, kad aš
esu ponios Biancozi dvaro pana.

LORETA. Dvaro pana esi?

RITA. Taip, dvaro pana esi!

LORETA. Aš nesuprantu, kam ta sena ponia Biancozi lai-
ko sau dvaro paną; kiekvienas varinėja savo madas. Ma-
no ponia yra pati sau dvaro pana. Ji niekam to neuž-
leis ir aš už tai ją nepeikiu. Koks Tamistos vardas?

RITA. Mano vardas Rita; Sinjorina Rita, jei patinka.

LORETA. Koks netikęs vardas! Mano vardas Loreta,
Sinjorina Loreta, ir aš esu Garbės Pana Sinjoros Ade-
linos, Magrietos, Clarabelos, Dragomiro Rosati.

RITA. O gi tu mano! Aš negalėčiau tarnauti poniai su tokiu
vardu, kaip tas. O Tamistos vardas Loreta, sakai?

LORETA. Sinjorina Loreta, jei tinka.

RITA. Koks juokingas vardas! Bet tai visiškai ne vardas.
Jei aš turėčiau tokį vardą, aš tuojau ečiau į teismą ir
reikalačiau, kad man permaintytų. O ką čia darai su
ta pintine?

LORETA. Aš ją laikan. Ar nematai? Mano ponia siuntė čia
mane su skaniais daiktais jaunoms mergaitėms, bet kur
jos yra?

RITA. Ką aš galiu žinoti, kur jos yra? Ir aš laukiu mergai-
čių. Mano ponia siuntė mane su tokiu pat paliopimu.
Geraiusia, lauk čia jų, Loreta. Aš palieku savo pintinę
tavo globoje, aš neturiu laiko laukti; aš turin būti na-
miejė, nes manęs laukia Alfonsas.

LORETA. Alfonsas? Koks Alfonsas?

RITA. Tai mano sužieduotinis, aš tau pasakysiu; mudu su-
sižieduosiva, o! kas yra.

LORETA. Tai taip! Ištėkėsi ir vergausi visas savo gyven-
imo dienas!

RITA. Aš nevergausiu savo gyvenimo dienas. Aš teku, ir
pirmutinis daiktas, ką aš manau daryti ištėkėjusi, tai nu-
sisamdyti mergaitę, kuri darbą už mane atliktų. Bet aš
turin eiti. Saugok mano pintinę, iki panelės ateis.

LORETA. Tavo pintinė neverta, kad saugčiau. Ar galėjo
tavo šykšti ponia įdėti čia ką gera, kas verta būtų sau-
goti? Aš abejoju.

RITA. Na, na, susivaldyk! Mano ponia yra taip gera, kaip
ir Tamistos, o gal but, dar geresnė.

LORETA. Aš sakau, kad tavo ponia yra tikra skatikienė, jai
tik ir rūpi pinigai, ir tu ne geresnė, kad jai tarnauji. Ei,
Rita, ar žinai, kad čia po tuo ana medžiu atsitiko žmog-
žudystė?

RITA. Žmogžudystė? Viešpatie! Žmogžudystė, sakai?

LORETA. Taip, ir pasakoja, kad užmuštasis žmogus vaik-
čioja naktimis, nešdamasis savo galvą rankose.

RITA. Tamista, nekalkėk taip! Mane ima širpuly, tik pa-
galvoju apie tai. Aš čia nenoriu nei valandėlės ilgiau
būti. (Palieka pintinę ir bėga).

LORETA. Ta mergičia net nublanko iš baimės. Šia, kaip
ji dumia. E, kad taip kas patrepstų (trepsi) iš užpa-
kalio, tai ir dušia išlektų iš kuno! Bet ji didžiujasi,
kad ji galės būti su savo Alfonsu. Kvailas daiktas! O
kas man daryti? Aš čia nesergėsiu tų pintinių. Aš pa-
sivaikščiosiu iki ežero. Gal but rasiu tenai tas paneles.
(Palieka pintines ir išeina).

(Daugiau bus).

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS SVENTES.

Ketvirtadienis, Sausio 30 d. Sv. Martina.

Penktadienis, sausio 31 d. Sv. Petras Noliasko.

VAIKAS NUZUDE VAIKA.

Kitu du vaiku matė nužudymą.

"Orange" buvo pranešta, jog sausio 16 d. senoj Santėj (daržinė) po num. 1464 So. Peoria gat. atrasta negyvas 9 metų vaikas "Waddie". Buvo paminėta, jog tą vaiką jo motina, gyvenanti po num. 733 West 14 pl., aplink gruodžio 17 d. buvo pasiūčiusi su \$9 užmokėti gazo bilą artimoj vaistinėj. Vaikas išėjo ir nesugrįžo. Ir tik praėjus mėnesiui jo lavonas atrastas augščiau paminėtoj Santėj.

Anka yra lietuvių vaikas.

Dabar išėmą aukštėn, jog tas nužudytas vaikas, tai buvo Vladislavas Videikis. Jį nužudė 10 metų vaikas Stephen Duray. Prie nužudymo buvo vaiku: Joseph Hasel ir Joseph Baylik.

Kaip nužudytas, taip ir kiti tie trys vaikai lankė viešąją mokyklą Foster, O'Brien gat. ir Union ave.

Kuomet buvo atrasta vaiko lavonas, policija buvo tos nuomonės, jog vaikas jam duotas motinos pinigais užmokėti už gazo praleido, bijojo su neužmokėta byla grynai namo, ant nakties įlindo šantėn, ten užmigo ir sušalo.

Bet pasirodė kas kitas, kuomet detektivali ėmė tyrinėti tą atsitikimą.

Slapta draugija plėsimosi tikslais.

Visi tie keturi vaikai (o gal jų ir daugiau) turėjo įsteigę slaptą draugiją plėsimosi tikslais. Buvo vaikų nutarta, kad jei kas kur pagavo kokį daiktą ar pinigų, tai jam reikėdavo pasidalinti su visais kitais tos draugijos nariais (vaisiais).

Draugija savo susirinkimus laikydavo toj senoj Santėj, kur atrasta Videikio lavonas.

Taip policijai nupasakėjo visi trys čia paminėti vaikai. Stephen Duray policijos kapitoniui šaltai nupasakėjo, kaip jis užmušė Videikutį. Jo pasakojimą patvirtino kitu du vaiku.

Peržengė prisiega.

Kuomet Videikui motina davė \$9 užmokėti už gazo, jis tuos pinigus vienas pasisavino ir iš to nedavė nieko savo draugijos nariams, kitiems vaikams. Tokio pasielgimo jis sulaužė slaptos draugijos prisiega.

Kiti vaikai (draugijos nariai), patyrė jo tokį pasielgimą, susirinko specialinį susirinkimą ir nutarė jį nubausiti mirtimi.

Vladislavas Videikis negrįso šantėn, kol jis nepraleido motinos jam duotų pinigų. Nesugrįžo jis nei namo. Trys vaikai jį tykojo. Paskui užliko šaltai miegantį jį užmušė. Tai atliko Stephen Duray. Kitu du vaiku matė žmogžudystę.

Prisipažinimas.

Koroneris apžiūrėjęs vaiko lavoną patyrė, kad jo galva suskaldyta. Tad pranešė policijai, jog čia bus įvykusi žmogžudystė. Detektivali ėmėsi darbo.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IS BRIGHTON PARKO.

Subatos vakare, 18 d. sausio pas J. ir A. Sveciekus atsiuvo jų mažos dukrelės krikštynos, kuriai prie krikšto duotas vardas Bronislava. Krikštynosma buvo susirinkę buvę svečiai. Parvažiaus kumams iš bažnyčios, visi svečiai ir šeiminkai susėdo už stalo, užkandžiauo ir linksniai šnekučiavo apie visokius reikalus, daugiausia apie tėvynę, Lietuvos vargus ir kokių būdu mes jį galėtume pagelbėti atgavime laisvės ir nepriklausomybės. Paskui vienas iš svečių paprašė Marijonos Sveciekaitės, 8 metų mergaitės (sesutės naujai apkrikštytos Bronislavos), kaip mokinės parapijos mokyklos, kad ka nors padeklamuotų. M. Sveciekaitė ir padeklamavo porą gražių deklamacijų, kurių visus sujungino tėvynės meile ir visi da labiau užsidėję Lietuvos patriotizmą.

Kadangi daugumas iš svečių yra aukoje stambias aukas Lietuvos laisvės reikalams, tai vienas iš svečių, Juozas Zitkus išėmė dolierių parėję ant stalo, sakdamas: "Vyrai, kas daugiau stojat su manim už Lietuvos nepriklausomybę?" ir paskui jį pasekė visi kiti.

Aukojo po 1 dol.: J. Zitkus, B. Nenartonis, Z. Leikaukas, M. Jucevičia, R. Nenartonis, A. Rakauskas.

Kitos smulkios. Viso labo 7 dol. Pinigai tapo perduoti per B. Nenartoni Tautos Fondo 60 skyriaus sekretoriui, J. Poškai.

Visiems aukojusiems širdingai ačiū. Gi jaunai Bronislavai laimingai užaugti ir išvysti laisvą Lietuvą.

Bernardas Nenartonis.

IS BRIGHTON PARKO.

Degtinė atima netik protą, ar, bet ir pačią gyvastį. Nėdėlios rytmetį, apie 9 valandą, po numeriu 4407 So. Mozart St. atrastas negyvas Kazimieras Kozbaras. Velionis labai gerlavo degtinę; niekas nemorėjo jo laikyti savo namuose, taigi žmogus pasiėmė sau vienas kambarį po viršūnėtu numeriu ir ten pats sau gamino valgi ir gyveno. Namo savininkas, J. Uselis, sako matęs jį labai girtą ir dar geriantį degtinę apie 1 val. ryto. Gi apie 9 val. ryte jau rastas negyvas. Rasta gazo užsikimas numanstas nuo gazonio pečiuo ir kambarys buvo pilnas gazo. Apart to dar turėjo didelį sumušimo ženklą prie kairės ausies. Detektyvai teiraujasi, ar nebūna kas jį užmušęs ir gazo paleidęs. Velionis turėjo apie 33 metus ir buvo nevedęs. Priklaušė prie Sv. Kazimiero draugijos. Paliko seserį ir du brolius Amerikoj ir vieng seserį Lietuvoj.

Tegul tas buna pasarga visiems lietuviams, katrie myli tą baltakę.

Pažįstamas.

IS BRIDGEPORTO.

IS Tautos Fondo 32-ro skyriaus veikimo.

Sausio 16 d., 1919 m., įvyko metinis Tautos Fondo skyriaus susirinkimas, kuriame buvo aptartas sekančių metų metų veikimas.

Iš priežasties stokos laiko

IS BRIDGEPORTO.

IS Tautos Fondo 32-ro skyriaus veikimo.

Sausio 16 d., 1919 m., įvyko metinis Tautos Fondo skyriaus susirinkimas, kuriame buvo aptartas sekančių metų metų veikimas.

Iš priežasties stokos laiko

IS BRIDGEPORTO.

IS Tautos Fondo 32-ro skyriaus veikimo.

Sausio 16 d., 1919 m., įvyko metinis Tautos Fondo skyriaus susirinkimas, kuriame buvo aptartas sekančių metų metų veikimas.

Iš priežasties stokos laiko

nutarta, kad visi nariai mėnesines duokles atneštų į susirinkimus taip, kaip seniau kad nešdavo. Kolekto-riai nebeis per namus.

Taip-gi nutarta surengti prakalbas pirmoje savaitėj po Sv. Kazimiero. Tam tikslui išrinkta komisija, kuri surengs prakalbas.

Juozas Vilunas paanokojo \$50.00 į Kalėdinį Fondą ir pasižadėjo inokėti po 25c į Tautos Fondo košą mėnesį.

Nutar. raštininkas.

PRANEŠIMAL.

Visi atstovai, kurie dalyvavo susirinkime rengimo mitingo Naujų Metų dienoje — 7th Army Regiment, malonės susirinkti Sv. Jurgio bažnytinėj svetainėje, pėtinčios vakare, 31 d. sausio, 8 valandą vakare. Bus išduotas raportas ir paašikinta pasekmės to susirinkimo.

Komitetas.

Motėrių Sąjungos 21 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 31 d., pėtinčioje, 730 val. vakare. Visos narės kviečiamos širdingai atsivesti naujų narių, nes bus daug svarbių dalykų svarstymui. Taipgi kiekviena narė turi paduoti savo antrą, nes kitaip negaus "Motėrių Dirvos".

Nat. rašt. M. Mikšaitė.

PALAIKYKITE UGNĮ DEGANČIA.

norint palikyti ugnį degančią reikia ją apsaugoti nuo pelenų. Norint užlaikyti savo kūną geroj sveikatoj reikia kad gro- muliavimu organai būtų luosi nuo visu nereikalingu dalykų kurie su laiku pasidaro nuodingais ir kenksmingais maistui.

Kiekviena vakara, prieš einant gulti reikia paimti 2-3 saldainius prieš einant gulti.

PARTOLA.

geriausias vaistas dėl sutvirtinimo ir atgaivinimo kraujo ir sudurtinimo jėgų viduriu geriausias vaistas nuo dyspepsijos, negrumulavimo, galvos skaudėjimo, skaudėjimo viduriuose ir kitu viduriu ligu. Jūsų sveikata niekada nesumažės.

Partola gavo Aukštinis Medalius ir Diplomas 6 Tarptautinėse Expozicijose Europoj ir yra visur žinomas kaip "Daktaras Saldainies formoj".

Viena dežutė kainuoja vienas dolieris 6 dežutės kainuoja tikrai \$5.00; visus laiškus reikia tiesiai adresuoti į:

APTEKA PARTOSA,

160 Second Ave. Dept. L. 4

New York, N. Y.

A. + A.

Michalina Baceliuniukė

po vyrui Krisčiuvėnė,

Mirė sausio 18 d. 1919, 20 metų amžiaus. Velionė paėjo iš Kauno Gub. ir Paviato, Josiavainių parapijos, Graso soddžiaus, paliko nuliudime vyrą Martina Krisčiū, ir broli Kazimiera ir pusbroli Mateušą Baceliuną.

Kas iš pažįstamu norėtųmet platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu

M. Baceliunas,

61 Laurel Str.,

Batavia, Ill.

PARDUOK SAVO "JUNK" (SLAMSTUS) UŽ RAUDO-NOJO KRYŽIAUS KUPO- NUS.

PUIKUS KONCERTAS

rengiamas

KANKLIU CHORO

Prie Sv. Jurgio K. Parapijos

Nedėlio, Vasario-Feb. 2, 1919 m.

Sv. Jurgio Parap. Svetainėje, prie 32ro Pl. ir Auburn Avenue

Pradžia 8 val. vakare

Po koncertui šokiai.

Visas pelnas vietinės parapijos naudai.

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti ant šio taip puikaus koncerto, kur turėsite progą išgirsti gražios muzikos. Programas susideda iš solų, duetų, kvartetų, vyrų choro ir mišo choro. Visi tie kurie mylite muziką nepraleiskite šio koncerto, nes tai bus vienas ir geriausių šiame sezone.

Orkestra p. J. J. Jakaičio.

Nuoširdžiai kviečiai visus

KANKLIŲ CHORAS.

SENAS RECEPTAS.

Mes nėsime visi vienokiais.

Nekurie iš mūsų esam palaiminti stiprių sudejimų, gi kiti visai kitaip. Jeigu žmogus jaučiasi gerai, tai visos jo turtais ir geriausia laikytis senojo recepto: Laikykite savo vidurius išvalytus! Vidurių tai pastovumas sveikatos, ir kaip tik jie yra išvalyti, tuomet visi nesmagumai prapuola. Skaitykite šią laišką, kuris jums paaškins Shiner, Texas, Dec. 31, 1918. Mano žmona sirgo per 4 metus. Ji mėgino visokių vaistus, bet buvo be jokio rezultato, pakol nepradėjo vartoti Triners American Elixir of Bitter Wine, kuris yra pirminis vaistas mūsų name, Frank Dornak". Imkite šią vaistą dėl savo sveikatos, visose vaistinėse parsiduoda po \$1.10. Taip pat pirkite Triner's Liniment šiaudieną — rytoj gali būti jums reikalingas! Geriausias vaistas ryto išsiskimimo, neuralgijos reumatizmo, lumbago, suputinių ir tt. Vaistinėse 35c ir 65c, per paštą 45c ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-43 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (App.)

Visi temykit subatos numerį.

TEATRAS IR BALIUS

parengtas Liet. Vyčių 13 kp., nedėlio, vasario (Feb.) 2, 1919, School Hall svet., 48-tos ir So. Honore gat. Pradžia 6 val. vakare.

Bus loštas veikalas "Palocius Ežero Dugne", trijų veksų drama.

Visi temykit subatos numerį.

PIRKITE KARŠTĄ TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Dr. G. M. GLASER

PRAKTIKUOJA 26 METAI Gyvenimas ir ofisas

3149 So. Morgan St. Kertė 33 St. CHICAGO, ILL.

Specialistas Motėriškų, Vyrų ir Vaikų

Talpi Chroniški Ligos OFISO VALANDOS

Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 3 iki 8 vak. Nedėlios vakarais ofisas uždarytas

Telefonas Yards 687.

Telefonas Boulevard 5179

DR. P. ŽILVITIS DAKTARAS

CHIRURGAS

2215 South Halsted Gate CHICAGO, ILL.

Bell System

Kaip kada pasitaiko kuomet jus atsakote telefono niekas neatsako. Tas gali pasitaikyti iš keletas priežasčių:

Gali pasitaikinti kad nepaskubintote atsakyti telefoną ir žmogus kuris Jus šaukė netekęs kantrybės uždare.

Kita syki šaukdamas sužino kad ne ta numeris ir nelaukęs atsakymo uždaro telefoną.

Kuomet žmogų šaukia ir uždaro telefoną tuomet operatorka gavus ženklą tuojaus Jus atjungia, bet kaip kad ji tikrai ženklą gauna kuomet jau telefonas yra sujungtas.

Situose atsitikimuose operatorka negali būti kaltinama ir jos atsiprašimas už padaryta Jums nesmagumą turėtų būti priimamas su mandagumu.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO

Mūsų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiskams druknoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, slubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusikų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystės, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisijus trijų centų krasaženklį gaus katalogą veltui.

Steponas P. Kazlawski

4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Telefonas: DROVER 7309